

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: I kor. Egy óra . . . I kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Felelős szerkesztő: SIPOS BÉLA. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.
--	--	--	--

Óriási vihar a Házban.

Tárgyalják a revíziós javaslatot.

— Express tudósítás. —

Budapest, febr. 20.

Pont tíz órakor kezdődött a mai ülés. Rögtön az ülés megkezdése után szólásra jelentkezett Wekerle miniszterelnök és a Ház nagy meglepetésére rövid néhány szóban kijelentette, hogy az összes eddig benyújtott kormányjavaslatokat visszavonja és kéri a Házat, hogy a legközelebbi ülés napirendjére a Nagy Emil-féle revíziós javaslat tárgyalását tűzzék ki.

A miniszterelnök kijelentése valószínűleg obstrukciós jellegű vihart vont maga után.

Bozóky Árpád tüstént kijelentette, hogy a kormány összes javaslatait magáévá teszi s azokat a legközelebbi ülésen tárgyalatni kívánja.

Bozóky kijelentése két óra hosszúra tartó házszabályvitát vont maga után.

Hosszu szóharc után, melyből a becsmérlő kifejezések sem maradtak

el, végre nagy többséggel elfogadták az elnök napirend indítványát. Abban az értelemben, amint a miniszterelnök proponálta.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Justh Gyula.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Kívánatos lenne ha a házszabályok revíziójáról szóló törvényjavaslatot tárgyalnák. (Halljuk! Halljuk!) Ennélfogva a kormány összes eddig beterjesztett javaslatait visszavonom és kérem a házszabályrevízióról szóló javaslatot napirendre tűzni.

Bozóky Árpád: A házszabályokhoz szólva, a javaslatot a magáévá teszi.

Az elnök: A kormánynak joga van az általa bejelentett javaslatokat visszavonni. Viszont újra csak a kormány terjesztheti be azokat. Bozóky nem tekintheti magát a kormány tagjának. (Derűtség.)

Bozóky Árpád: A javaslatok benyújtása tekintetében a kormány és a képviselő között nincs különbség.

Molnár Jenő: A kormány javaslatain kívül két képviselő javaslata is volt a Ház előtt.

A vihar.

Az elnök: A kormány kérdése ügyében nincs helye a vitának. Ennek folytán lekerül a napirendről a kereskedelmi miniszter mára kitűzött jelentése is. Indítványt tesz a holnapi ülés napirendje dol-

gában. Indítványozza, hogy tűzzék ki Nagy Emil indítványát a házszabályrevízió dolgában.

Farkasházy Zsigmond: Nem járul hozzá az elnök napirend indítványához. Vannak a házszabályrevíziónál sürgősebb tárgyak is. Még a költségvetés sincs beterjesztve . . . (Nagy zaj.) A kormány ne kövesse a szabadelpárt példáját . . .

Az elnök: Most ne tessék általános politikai fejtegetésekbe bocsátkozni. (Nagy zaj.)

Farkasházy Zsigmond: A kormány által beterjesztett, de visszavont költségvetés napirendre tűzését kéri.

Az elnök: Ezt nem kérheti.

Farkasházy Zsigmond: A házszabály revízió nem szükséges. A mai többség is a mostani házszabályoknak köszönheti létét.

Az elnök: Nem engedheti meg a kérdés érdembeli tárgyalását.

Tiltakozás.

Farkasházy Zsigmond: Nem fogadja el az elnök napirendi indítványát.

Gróf Esterházy Móric: Azt hiszi, mindenki tisztában van a kérdés sürgős szükségével . . . (Zaj.) Hozzájárul az elnök indítványához.

Pop Cs. István: Tiltakozik az elnök napirendi indítványa ellen. A házszabályrevíziót csak a választói reform javaslata keresztülhajt sa végett forszírozzák. Indítványozza, hogy a revíziót csak április elején tűzzék napirendre.

Téli levél Lipikről.

Lipik, február 20.

Mikor ezeket a sorokat írom, a Pakra patak festői völgyében fekvő Lipik fűrdőt aranyos napsugár árasztja el. Tavasz szellő fut keresztül a pompás parkon, a mely már sejteti, hogy itt nem sokára ébredni fog a természet — s a közeli Javornik és Páun hegységekről hamarosan eltűnik a hó, s lombkoszoruk övezik a fűrdőt.

Három hetet töltöttem már el ebben a világhírű fűrdőben, így tapasztalatok alapján szólhatok róla a debreczeni közönségnek. A mai Lipik minden tekintetben kényelmes elegáns és kifogástalan gyógyfűrdő, a hol teljes komfortban élhet a legkényesebb igényű ember is, vízének gyógyhatása pedig példátlan. Én, aki ezeket a betűket itt papirosra vetem, három héttel ezelőtt az izületi lobb minden kínjától elgyötörve vánszorogtam fel a fűrdőigazgatóság Dependence nevű szállodájának emeletére — míg ma három heti fűrdő után kényelmesen sétálok fel és alá, és áldom a lipiki gyógyviz csoda-hatását.

A lipiki hévíz, a mely állandóan 64

Celsius fok, Európa egyetlen alkalikus jódos vize, amelyről a legkiválóbb balneológusok is elismerték, hogy Európában páratlan. De hirneve tulszárnyalta már a kontinenset a minek bizonyága az is, hogy itt tartózkodásom alatt Amerikából is jött fűrdővendég, aki nem győzte eléggé dicsérni a forrás és a fűrdő gyógyító erejét.

A lipiki fűrdő és ivókúra pompás eredménnyel használható csúszos (rheuma, ischiás) kószvényes bántalmaknál, gyakran a kénese fűrdőknél is fényesebb eredménnyel. Csonttöréseket, izomhüdéseket mozgási zavarokat gyorsan gyógyít. Valóságos áldás a gyermekekre nézve. Az angol és görvélykór sokszor reménytelen idült alakjainál olyan eredményeket mutat fel, a melyek számtalan családnak adják vissza elveszettnek hitt gyermekét. Egyéb súlyos alkati bajoknál, például az idült vérbetegségeknek, a melyek nálunk Magyarországon közegészségügyi viszonyaink hű tükréknél annyi ezer és ezer ember belsejében pusztítanak — szinte egyedüli gyógyszer a lipiki fűrdőzés, a mely új embert teremt a beteg emberből. Ezen betegségek gyógyításánál a fizikai

tényezők mellett a gyógyforrás vegyi alkatrészei is elsőrangú szerepet játszanak.

De nemcsak ezen betegségek ellen harcol Lipik gyógyvize. Szépen gyógyítja a cukorbetegséget, a zsírmáj és idült bőrbajokat s a mirigydaganatokat. A lipiki víz alkatrészeinek szerencsés összetétele, a forrás magas természetes hőfoka és még eddigelé nem értékelt fizikai tulajdonságai: mindezeknek együttevve köszönhetjük azon igaz páratlan és gyakran csodás gyógyhatásokat, melyeket Lipik betegek évről-évre tapasztalnak magukon.

Még csak az év második hónapját tapossuk s már is elevenedik Lipik fűrdő élete. Nagyon sok vendég használja a téli kurát, amelynek épp oly jó eredménye van, mint a nyárinak. Ne tartsa tehát a beteget vissza a tél. Vasúton könnyen elérni Lipiket — s aki szenved, vagy idült bajjal kínlódik az itt gyógyulást, és ami fő, fájdalmait ellen gyors enyhülést talál.

A vendégek elhelyezéséről az előzékeny fűrdőigazgatóság készségesen gondoskodik. A fűrdő nagy szállodája, amely a Hotel fűrdővel kapcsolatban áll, kényel-

Sirolin

Használati utasítás és a készítmény, magának a betegnek, valamint, a család számára.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindenkinek értékes utasításokat is kinnálunk, kérjen mindegyiket „Roche” eredeti csomagolásban.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Készítmény orvos rendelésre s gyógyszerüzletben. — Ára megköszöntendő. — Budapest.

Szmrecsányi György: Hozzájárul a napirendi indítványhoz.

Bozóky Árpád: Arról szól, hogy öt olyan indítvány van, melyet nem a kormány, hanem képviselők adtak be. Előbb ezekkel kell végezni.

Mezőfi Vilmos: Kéri az elnököt, hogy a házszabályok 31. §-ának szerezzon érvényt.

Rakovszky István: A házszabályok csak azt rendelik, hogy a kormány által bejegyzett javaslatok vonassanak vissza, de nem szól a képviselők javaslatairól. Így egy ember hónapokig megakasztaná a házszabályok revízióját.

Az elnök javaslatához járul.

Lengyel Zoltán: A házszabályok nem tesznek különbséget a kormány és a képviselők által beterjesztett javaslatok közt. Ez alkotmánybiztosíték.

Hammerberg László: A Háznak határoznia kell arról is, hogy vajon egyáltalán kívánja-e tárgyalni a bejelentett öt törvényjavaslatot.

Rátkay László: Törvényellenes, hogy a házszabályrevízió már holnapra napirendre tűzessék. Indítványozza, hogy az elnök tűzze napirendre az öt vissza nem vont javaslatot s csak ezután térjenek át a házszabályrevízióra.

Bozóky Árpád: Helyesli ezt az indítványt.

Suciu János: Szintén csatlakozik hozzá.

Molnár Jenő: Hasonlóképpen.

Sághy Gyula: Azt fejteti, hogy az indítvány és a javaslat közt különbség van.

Kovács Ernő: Kéri, állapítsa meg az elnök, van-e a Ház előtt olyan indítvány, melynek tárgyalását elhalasztották.

Az elnök: Ilyen indítvány nincs. Hivatkozik az 1848. IV. t. c. 15. §-ára. Napirendi indítványát a törvény értelmében teszi meg.

Lengyel Zoltán: Sínghy a transzformáció elvét követi. Csodák csak a természetben történnek és a vallásban, amikor a szent ostya átváltozik...

mes berendezésével valóságos otthon ad a betegnek.

A szobák elegánsak, tágasak, s az árak igazán mérsékelték. Most a téli szezonban minden vendég 50 százalékkal olcsóbban lakhatik és fürödhet, mint a főszezonban.

Egyszóval Lipik valósággal áldás a szenvedő emberiségére. Hogy ezt mennyire értékeli, annak az is bizonyosága, hogy míg más fürdőben télen ritkán akad vendég, itt soha sem szűnik meg az élet, s a fürdő vezetősége állandó permanenciában van. A fürdő tulajdonosai **Demjén Kornél** és édes anyja magyarok. Télen Budapesten laknak, de a főszezon Lipiken töltik. A fiatal nobilis tulajdonos egyébként éppen a napokban járt itt, s két napot töltött a fürdőtelepen.

Lipik óriási beteganyagához képest jeles orvosokkal dicsekszik. Ma egyfel ismerkedtem meg, dr. **Nenadovic Janos** sal, aki igen kiváló modern orvos, s nyugodt lélekkel merem ajánlani földieimnek.

Olvastam ezek után azt várnák, hogy miután Horvátországból írom ezt a levelet — most már egy kis politikáról is lesz szó. Nos hát erről máskor és más helyen.

Szmrecsányi György! Számár! Számár!

Lengyel Zoltán: Az a számár, aki ilyeneket mond. Nem fogadja el az elnök napirendi indítványát.

Bródy Ernő: Kéri a beterjesztett öt indítvány tárgyalását.

Kossuth beszél.

Kossuth Ferencz: A vita félreértésen alapul. Az a kérdés, hogy az egyes képviselők által benyújtott törvényjavaslatokról mikor határozzon a Ház, a házszabályokban rendezve nincs: az sincs meg szabváj, mikor tárgyalja azokat a Ház. Ne vitatkozzunk olyan dolgokról, melyekről szó nincs.

Bozóky Árpád: Elfogadja Kossuth magyarázatát, de tévedéseit nem. Ha a képviselőnek joga van törvényjavaslatokat beterjeszteni, azokat el is kell intézni.

Az elnök: Nem tesz a kormány és a képviselők indítványai közt különbséget, de igenis, tesznek a házszabályok, melyek a Ház belátásától teszik függővé, kívánja-e tárgyalni a benyújtott javaslatokat.

Bozóky Árpád: Nincs különbség az indítványok közt.

Lengyel Zoltán: Ellenzi Kossuth álláspontját.

Wekerle Sándor: Kétségbe vonták a házszabályrevízió szükségességét. Idézi korábbi nyilatkozatait, melyekben a revíziót sürgette. Nem akarják gátolni, sőt kiterjesztik a szólásszabadságot. Bozóky a házszabályok szerint nem teheti magáévá a kormány visszavont javaslatait. A kezdeményezési jog korlátozásáról szó sincs. Kéri a napirendi indítvány elfogadását.

Az elnök: Tíz perc szünetet ad.

Szünet után a Ház többsége elfogadta a napirendi indítványt. Tehát holnap megkezdik a házszabályrevízió tárgyalását.

Az ülés ezzel véget ért.

Az új ipartörvény.

Az iparfejlesztési program

A kamara közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 20.

A debreczeni kereskedelmi iparkamara tegnap tartotta ez évben első közgyűlését. A tagok, akik szép tárgysorozatot megvitatására gyűltek össze, tekintélyes számmal jelentek meg a kamara székházában. A közgyűlésen az elnöki tisztet **Szabó Kálmán** orsz. képviselő látta el, míg az előadást **Szávay** titkár, **Dr. Rédei** és **Dr. Rácz** segédtitkárok, végül **dr. Szávay Zoltán** fogalmazó végezték. Az ülés lefolyásáról alábbi tudósításunk ad számot.

Az elnöki jelentések.

Fél négykor nyitotta meg az ülést **Szabó Kálmán** elnök. Rokonszenves meleg szavakban üdvözölte a tagokat s jegyzőkönyv hitelesítőül **Dávidházy Kálmán** és **Lófkovics** Arthur beltagokat küldte ki.

Az ipartörvény es iparfejlesztés.

Az elnöki megnyitó után **Szávay Gyula** titkár ismertette az új ipartörvény tervezetét. Részletesen mutatta be az új

ipari törvényjavaslat egyes fejezeteit, az eltéréseket a mostani és a tervezet között. Majd ugyanígy ismertette az iparfejlesztési emlékiratot, amely megvitatására a közgyűlés szűkebb körű bizottságot küldött ki. — Jelentést tett ezután az elnök nevében az orsz. ipartanács megalakításáról s egyes folyóügyekről, a múlt és folyó évi ügyforgalomról.

Panasz a posta ellen.

Tóth Kálmán iparos beltag szóvá tette ezután a helybeli postafőnökség egyik megkeresését illetve felhívását, melyben az érdekelt iparosoknak tudomására hozza, hogy amennyiben a cégjegyzésük hiteles példányát nem mutatják be, a további postaküldemények kézbesítését be fogja szüntetni. **Tóth Kálmán** elismeri a rendelet intenciójának helyességét, de kifogásolja a felhívás azon részét, hogy a cégjegyzés be nem mutatása esetén a küldeményeket tovább nem kézbesítik. Kéri az elnökséget, szerezzon e kérdésben megnyugtató felvilágosításokat.

Szabó Kálmán elnök biztosítja a felszólalót, hogy a kívánságának eleget tett a kamara és az illető rendelkezés alaposágáról, körülményeiről meggyőződést szerez.

A napirend

Tóth Kálmán felszólalása után **Dr. Rédei Rezső** ismertette a miniszter különféle intézkedéseit, melyeket a gyűlés tudomásul vett. Majd **Szávay Zoltán** számolt be az államsegélyezésekről s **Rácz** dr. segédtitkár pedig számos szakoktatási tanulmányi és segélyügyekről, végül a társ kamarai megkeresésről az ipari min-ták és védjegy lajstromozásokról szóló reform intézkedések ismertetése után az ezt követő tisztviselők a titoktartásra esküt tettek. Majd a kamara zárszámadását fogadta el a közgyűlés, mely kedvező eredménnyel zárult.

Kiállítási és munkaszüneti ügyek.

Az országos Kiállítási központ címmel a magyar kiállítók anyagi és erkölcsi érdekei védelmére alakult intézménynek tagul belépéssel támogatását határozta el a kamara. A kamara és az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat együttesen rendezendő iparművészeti kiállítása ez év őszéről jövő év tavaszán lesz megtartva.

A vasárnapi munkaszünet tárgyában tartandó országos kereskedői értekezletre meghívást kapván a kamara, azon állásfoglalás te. intézetében a közgyűlés a kamara azon régebbi elvi megállapodását kívánja megújítani, hogy általánosságban a mai rendszer tartassék fenn.

Bejelentési hiv. díjtétele.

Debreczen sz. kir. város bejelentő hivatalánál megállapított tudakozódási díjaknak leszállításáért közbenjárást határozta el a közgyűlés. E díjak ugyanis éppen Debreczenben túlmagasak.

Nemzeti vásár, timárok és más ügyek.

Az Orsz. Magyar Védő egyesület tervét, hogy nemzeti vásárokat rendez, melyen a magyar iparost a kereskedővel és a nagyközönséggel közvetlen kapcsolatba hozhassa, a kamara öröndetesnek találja és támogatja.

A debreczeni timárok azon törekvését, hogy közös műhelyt létesítsenek állami támogatással, a kamara minden irányban elősegíti.

Mindnyájan menjünk a Kölcsey kávéházba

ahol időnket kellemesen eltölthetjük.

Az Amerikába szóló értékbizonylatok kiszolgáltatása ügyében, azok egységességének megővése céljából a kamara azokat a kereskedelmi muzeum útján javasolja összehasonlítólá elintéztetni.

Szabolcs vármegye ügyében a kamara többutvona'nak a törvényhatósági hálózatba leendő áttételét javasolja, hogy a vámtételek 75 százalékos emelése elkerültesse. Szolnok vármegye vásárrendtartási szabályrendeleteinek odamódosítását javasolta a kamara, hogy a vásár kezdete ne 10 (téli) és 9 (nyári) óra legyen, hanem 7 és 8 óra. Dolha község újabb országos vásár engedélyezése iránti kérelmét teljesíthetőnek nem találta.

A cukrásziparosok sérelmei tárgyában a közgyűlés a kamaránál tartott szakértőhatározatait magáévá tette. Pártolni kívánja a kamara a magyar vegyészeti gyárosok orsz. egyesületének kérelmét is, mely a tüzelési célokra szolgáló nyersolaj szállítási díjtételének leszállítására irányul. Az iparjogi kérdések után kamarai segélyekül a debreczeni felső keresk. iskolának 2000 koronát, a szatmári kézügyesítő tanfolyamnak 200, a debreczeni nőpariskolának 200 koronát szavazott meg a közgyűlés s azután véget ért.

Uj paktum.

A katonai kérdésekre.

A király is jóváhagyta.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, febr. 20.

Schönaich hadügyminiszter két nappal ezelőtt az osztrák delegációban határozott kijelentést tett a katonai kérdések megoldásáról. Beszélt mozgalmról, a mely megindult a magyar kormány részéről, de ő még nem tárgyalta. Pedig tárgyalta.

A tárgyaláson tervezetről is volt szó, amely a következőket tartalmazta:

1. A katonai kérdéseket a legrövidebb idő alatt napirendre kell tűzni.
2. A védtörvény teljes revíziójának a megoldása.
3. A most köteendő katonai egyezség csak 1917 ig szól.
4. A magyar kormány a hadügyminister közvetítésével memorandumot terjeszt a felség elé. A memorandum megállapítaná a nemzeti kívánásokat, amelyek csak az ezrednyelvre a levelezésre és a szolgálati nyelvre vonatkoznak.

Ebben tehát nincs se magyar vezényszó, se egyéb kellemetlenség így hát természetes, hogy Schönaich nagy örömmel fogadta az előterjesztést. Ő ugyan ezt a találkozást nem tekinti tárgyalásnak; talán azért, mert nem vettek föl formális jegyzőkönyvet, hanem azért mégis tudomásul vette az ajánlatot. Már Nagy Emil delegációs beszéde is nagy szimpátiával töltötte el a hadügyminiszter keblét, hát még ez a váratlan, teljes behódolás. A katonai politikus talán megvetéssel a szívében, de örömtől sugárzó arccal kezelt szorított a gyászmagyarokkal és elvált tőlük, azzal, hogy az ajánlatról jelentést tesz a királynak. Összeütötte a sarkantyuját, tisztelgett és meát a császárhoz.

Az uralkodó elé alapos, a részletekre is kiterjedő információt terjesztett. Hogy mi történt az audiencián, azzal természetesen nem szolgálhatunk, de el tudjuk képzelni. A következményekből azt kell látnunk, hogy a király nem idegenkedik a tervtől és megbizta Schönaichot a további tárgyalásra.

A tárgyalás bizony már megtörtént s Nagy Emilék boldogan nevetnek a markukba. Hogy is ne, amikor sikerült elsikkasztaniok az általános választói jogot. Legalább ők azt hiszik, de hogy mit fog hozzászólni a nép, arra egyelőre nem gondolnak.

A hamispénzgyárosok.

Még mindig az első vádolt.

A bécsi vádirat és ítélet

Második nap.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, február 20.

A nagyszabású pénzhamisítási ügy tárgyalásának ma volt a második napja. A tárgyalás iránt ma is épp úgy, mint tegnap, óriási érdeklődés mutatkozott. A tárgyalási terem zsúfolásig megtelt hallgatósággal.

A tárgyalást délben dr. Tóby István elnök holnap 9 óráig berekesztette. Ma délután még mindig tartott Fischer Lázár kihallgatása és tekintettel a sok írásbeli vallomásra, ő reá nézve fontos voltára, valószínű, hogy a holnapi napot is az ő kihallgatása foglalja le.

A mai tárgyalásról a következő részletes tudósításunk számol be:

A tárgyalás megnyitása.

Kevéssel féltiz előtt nyitotta meg a tárgyalást dr. Tóby István elnök.

Első sorban konstata, hogy Krausz Vilmos, mint beidézett ellenőrző szakértő megjelent Erre dr. Freund védő elállt Strasser Salamon beidézésétől.

A törvényszék elrendelte Wieder Antal tolmács, irásszakértőnek, valamint Krausz Vilmos ellenőrző irásszakértő megkesztését. Miután pedig Krausz főrabbi vonakodott az eskütételről, ő csak fogadalmat tett, míg Wiedert a törvényszék megesküdtette és kiadta nekik a Fischer Lázár féle okiratot véleményezés végett.

Fischer Ábrahám vallomása.

Azalatt, míg az irásszakértők visszavonultak, az elnök felolvasta Fisch Ábrahám vádolt írásbeli vallomását.

Fisch Ábrahám 1903 ik év augusztusában vagy szeptemberében járt Galiciában. Tagadja, hogy hamis pénzt forgalomba hozott volna. Ő csak nománfa eladása céljából ment Galiciába, melyre megbízatást Londonban Butterweichtől kapott. Galiciában találkozott Sapirával és ő mondta, hogy Londonban az a hír van elterjedve, hogy az osztrák pénzt úgy lehet venni, mint peracet. Sapirával ő csak nománfa üzletkötés érdekében értekezett. Ki akartak menni Romániába ezen üzlet miatt, de meggondolták magukat és visszatértek Londonba. Senkinek soha ő hamis pénzzel nem fizetett. Londonban Jugend azyában fogamzott meg a pénzhamisítás eszméje. Nuchem Sapira Galiciában Rapaport álnév alatt tartózkodott, mert mint ő mondja, Ausztria területéről ki van tiltva.

Ismétli, hogy Sapirával Galiciában csak faüzletről értekezett. Nem tagadja, hogy ő Galiciában Fisch Adolf álnév alatt tartózkodott. A lefőnyképezett egyénekről egyáltalán semmit sem tud, azokat nem ismeri. 1903 óta hat ízben volt Galiciában, ezt nem tagadja, de magyar zsidókkal soha nem érintkezett. Őt Londonban Kohen-nek hívták, mert a Fisch nevet nem tudták ott kimondani.

Az elnök azon kérdésére, melyet Darvay Sándor románul tolmácsolt, hogy ismeri-e Fisch Ábrahámot, Fischer Lázár kijelenti, hogy sem Fischer, sem Kohen név alatt nem ismeri.

Löbl Szüschén vallomása.

Elnök: Következik Löbl Szüschén írásbeli vallomásának felolvasása.

Löbl Szüschén elmondja vallomásában, hogy 1905 július 26-ika és augusztus 2-ika közti időben találkozott Fisch Ábrahámval és Nuchemmel, akik akkor Lembergben és Krakkóban gyakran megfordultak. Ezek át akartak adni neki nagyobb mennyiségű hamis 50 koronást. Fisch Krakkóban huzódózása dacára átadott mégis neki 10 darab 50 koronást, amiket ő egy ismerősének adott, de az ismerőse elégette azokat. Nuchemék Galiciában igen szép üzleteket csináltak. Fisch azt mondta, hogy 20-30% kal olcsóbban adja ueki a pénzt, ha keres vevőket és amennyiben pedig 20 százaléknál magasabb áron adná el, a differencia övé lesz. Nuchem jobban szerette a magyar vevőket, mint a galiciákat. Később találkozott Fisch Ábrahámval a krakkói Royal szállóban, ahol Fisch egy ládából nagy csomó pénzt vett elő és elmondta, hogy Magyarországon több mint 200.000 koronát adott el.

Fischer Lázár az elnök kérdésére kijelenti, hogy Löbl Szüschént nem ismeri és soha senkitől nem vett, valamint senkinek soha nem adott hamis pénzt.

Az irásszakértők véleménye.

Ezután az irásszakértők mondták el véleményüket a Fischer Lázár kezeírására vonatkozólag.

Wieder tolmács irásszakértő azt mondja véleményében, hogy Fischer Lázárak mostani próbairása kevésbé hasonlít az inkriminált levél írásához. De több szó határozottan egyforma. Az eltérést szándékos elferdítésnek tulajdonítja.

Krausz Vilmos ellenőrző irásszakértő nem tartja a próbairást azonosnak a levelek írásával, mert a levelek helyesírási hiba nélküliek, míg a próbairás hemzseg a helyesírási hibáktól, mintha egy iskolás gyermek írta volna.

A szakértők véleményére Fischer Lázár kijelenti, hogy ő nem ferdítette el most az írást. Ő gyakorlatlan író. Antwerpenben is, mint tanító csak abc-re tanította a gyermekeket. Krausz ellenőrző szakértő véleményére nincs megjegyzése, mert úgy van, hogy ő gyakorlatlan író.

Az elnök ezután öt percre felfüggeszti a tárgyalást.

Szünet után.

Következik a bécsi főügyészségnek Nuchem Sapira, Butterweich Eisig, Baumgarten József és Schwalb (Friedman) Kain elleni vádiratának felolvasása.

A bécsi főügyészség vádirata.

Bagossy bíró kezdi felolvasni a rengeteg terjedelmű bécsi törvényszéki ítéletet és főügyészi vádiratot. A vádirat részletesen felsorolja Schwalb (Friedman) Kain, Nuchem Sapirának és társaiknak bűnös manipulációit. Csaknem teljes két órát tartott ennek a felolvasása, amelyben benfoglaltatik a főtebb nevezettek ki-

rótt büntetés is. E szerint Nuohem Sapi-
rát tizenkét, Schwalb (Friedman) Kaint
hat évi, Butterweich Eisigot öt évi és
Baumgarten Józsefet három évi, negyed-
évenként egyszer börtönléssel szigorított
súlyos börtönbüntetésre ítélte jogerősen a
bécsi cs. és kir. törvényszék.

A bécsi főügyészség vádirata és az
ítélet felolvasása után az elnök röviden
közli Fischer Lázár vádlottal annak tar-
talmát.

Az elnök ezután, háromnegyed egy
órákor a tárgyalást berekesztette és foly-
tatását holnap délelőtt 9 órára tűzte ki.
Holnap kerül a sor a Fischer Lázár ta-
nuira is.

Husz Ábrahám büntársasága.

Megöszült a fogságban.

Névtelen fenyegetődzések.

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 20.

Husz Ábrahám kivégzésével a
nagy bünper aktái nem zárultak le
végsőképpen, a kedélyek egyre izgatottak.
M.-Szigeten s való-ággal elárasztják
névtelen fenyegető levelekkel a mára-
marosszigeti törvényszék azon tagjait,
akiknek kötelességük volt a Husz ki-
végzési aktusánál hivatalos funkciót
végezni. E leveleket a legszenvedel-
mesebb hangon írják a névtelenek és
fenyegetik a bírakat.

Rémes bosszút ígérnek a felakasz-
tott Husz Ábrahám életéért. Ártatlan-
nak mondják a névtelen levélírók Husz
Ábrahámot és legyilkolást ígérnek az
illető hatósági embereknek.

Érdekes az is, hogy Husz egyik
büntársasága Perl Fichel, aki még alig
38 éves ember, egy év alatt teljesen
megöszült. Perl félméter hosszú sza-
kált visel, mely vörös színű volt, most
azo. ban egészen fehér. Perl tudva-
levően tíz évi fegyházat kapott s eb-
ből mindössze csak egyet ült még le.
Ez az egy esztendő viselte meg úgy,
hogy ma már teste megrokkant és
haja, szakállja teljesen fehér.

Érdekes perbeszéd folyt le Perl
Fischel és Darvay Sándor törvény-
széki tolmács között követlen Husz
kivégzése előtt.

Valami hivatalos dolga volt Dar-
vaynak Perl Fischellel és megkérdezte
tőle, hogy tudja-e már mi történt
Husz Ábrahámval?

— Hogyne — felelte — felakasz-
tották, bár csak ezelőtt három év-
vel akasztották volna fel, méltat-
lankodott tovább Perl, legalább én
most nem ülnék itt. Hittém neki, de
ő nagyon becsapott,

Igy beszél Perl a Husz büntársasága,
aki egyik legidegesebb foglyok közé
tartozik.

Szinte ellentéte Husznak, aki
még a kivégzés előtt pár perccel is
nagyon nyugodt volt és lelkierejét
még az utolsó pillanatban sem vész-
tette el.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Péntek Cserelányok operette. „A“
Szombat Király házasság vigjáték.
Zilahy 25 éves színészi jubileumának 1-ső
napja. Bérletszünet.

Vasárnap d. u. Cassanova operette.
Vasárnap este Ripacsos Pista dolmá-
nya népsz. Zilahy 25 éves színészi jubi-
leumának II-dik napja. Kisbérlet.

— Zilahy jubileumának második
estélyére kitűzött Ripacsos Pista dolmá-
nya elmarad, miután a közönség azon
óhájának adott kifejezést, hogy a Csöpp-
ségben szeretné Zilahyt látni. Bár a Csöpp-
ség előadási joga lejárt, az igazgató min-
dent elkövetett, hogy megszeresse újból
az előadási jogot s eljátsza jubileumán a
Csöppséget. Ugy a Csöppség szerzőjét dr.
Fényes Samut, mint az Ördög szerzőjét
Molnár Ferenczet felkérte az igazgató,
hogy darabjaik előadásán legyenek jelen,
kik meleg hangu levélben kilátásba he-
lyezték eljövételüket.

— Kocián világhírű hegedűművész
mai hangversenye tekintettel arra, hogy
csak az esti vonattal érkezik kivételesen
8 órákor kezdődik.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefont sz. 339

Szerkesztőségi 6. : d. e. 8—13 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47

Véres kardpárbaj.

Megsebesült banktisztviselő.

A debreczeni tornacsarnok tegnap
délután véres kardpárbajnak volt szinhe-
lye. Két debreczeni ismert fiatalember,
Luchs Dezső, az osztrák-magyarbank
tisztviselője és Lőrincz Jenő adóhivatali
tiszt állottak szemben egymással.

A párviadalra kávéházi összeszóla-
kozás adott okot. Luchs segédei Weisz
Gyula kataszteri hivatalnok és Pintér Fe-
renc banktisztviselő. Lőrincz segédei pedig
Seitz Márton ügyvédjelölt és Löwinger
Dezső gyógyszerész voltak.

A segédek rövid tanácskozás után
szigorú feltételek mellett állapították meg
a párviadalt.

Az első összecsapásnál sebesülés nem
történt. A másodiknál Lőrincz Jenő kard-
jával Luchs Dezső jobb fülét vágta
le, ezenfelül az arcán is mély sebet
ejtett.

A párbajt erre azonnal beszüntették.
A jelenvolt orvosok dr. Brunner Lajos
s Strallinger Győző dr. azonnal hozzá-
láttak a megsebesült Luchs Dezső sebei-
nek bekötözéséhez. A szerencsétlen bank-
tisztviselő óriási vért vesztett, úgy, hogy
elájult.

A párbaj színhelyén adott első se-
gély után Luchsot lakására szállították s
ott ápolják.

— A város közgyűlése. Deb-
reczen város törvényhatósága e hó
utolsó napjaiban tartja meg közgyű-
lését. A közgyűlés határnapja tekinte-
tében még nem döntöttek. Weszprémy

Zoltán főispán ma értekezett Kovács
József polgármesterrel, de a közgyű-
lés polgában a jog és pénzügyi bi-
zottság holnap ülésétől tették függővé
a határnap kitűzését.

— A debreczeni halastó. Isme-
retes, hogy Debreczen városa halastavat
akar létesíteni. A szomszédokban Álmosdon
most van munkában egy ilyen tó, melyet
az érdekeltek ma felajánlottak Debreczen
városának. Az álmosdiak kérik a várost,
hogy a halas eddigi költségeit térítse
meg. A tanács megbizta a főmérnököt,
hogy ez ügyben lépjen érintkezésbe az ál-
mosdi ajánlattevőkkel.

— A nagyerdei körút ügye. A
nagyerdei körút tervrajzát a mérnöki hi-
vatal a tanács elé terjesztette. A tervrajz
egyesek szerint medosítást kíván. A vég-
leges döntés érdekében ma délelőtt a
körút vonalain helyszíni szemlét tar-
tanak.

— A városi kertész javadalma-
zása. Baja város kérdést intézett Debre-
czenhez az iránt, hogy mi a javadalma-
zás a városi kertésznek. A polgármesteri
hivatal megadta a feleletet: 2000 korona
fizetés, lakás természetben és a jövedelem
30 százaléka.

— A villamosvasut. Megirtuk a
minap, hogy a kis vasut igazgatósága
komolyan foglalkozik azzal a kérdéssel,
hogy a gőzvasutat villamos üzeművé ala-
kítsa át. Ez ügyben már tárgyalások is
folytak a tanács és az igazgatóság között.
A tanács egyelőre nem határozott afelett,
vajjon törzsrésztvényese legyen a villamos
vasutnak vagy pedig részvényeket vásá-
roljon. Ennek oka az, hogy a tanács nem
akarja megkötni a város kezét arra az
időre, míg a vasut koncessziója lejár.
Egyébiránt ebben az ügyben a közel jö-
vőben nagyobb tárgyalások lesznek, ami-
kor is teljesen kifognak alakulni úgy a
város, mint a vasutársaság érdekei.

— Ammoniak termelés a gáz-
gyárban. Debreczeni Jenő légszuszgyári
igazgató igen életre való és hasznos hajtó
vegyi termék előállítására tett javaslatot
a tanácsnak. Nevezetesen a gáz fejlesztés
közben melléktermékképpen ammoniakot
kapnak a légszuszgyárban, amely eddig
kádba vesztett. Az igazgató azt az ajánla-
tot tette a tanácsnak, hogy az ammoniakot
gyűjtsék össze s bocsássák áruba, mert
ennek az anyagnak nagy kelendősége van
a gazdaságban. Az összegyűjtésre külön
gépezeteket szükségeltetnek. Debreczeni Jenő
költségvetést készített, amely szerint be-
ruházásokra 22 ezer korona szükséges. A
termelendő ammoniak évenként 2000 kor-
onát jövedelmeznek. A tanács elfogadta
a javaslatot.

— Csokonai kör felolvasó ülése.
A Csokonai kör e hó 26 án, szerdán dél-
után 5 órákor a városháza nagy tanács-
termében felolvasó ülést tart. Ritka élvezet
fog nyújtani ezuttal a közönségnek
a Csokonai kör, amennyiben egyik nagy-
tehetségű fiatal költőnk Ady Endre fog
költeményeiből felolvasni. A részletes mű-
sor különben a következő: 1. Költemé-
nyek. Irta és felolvassa Jánosi Zoltán, a
Csokonai-kör választmányi tagja. 2. Fő-
hadnagy Fazekas szerelmei. Irodalomtör-
téneti tanulmány; irta és felolvassa S.
Szabó József, a Csokonai kör választ-
mányi tagja. 3. Hangulatok. Irta és fel-
olvassa Kuthi Sándor, a Csokonai-kör
tagja. 4. Költemények. Irta és felolvassa
Ady Endre, a Csokonai-kör vendége.

— **Árvaügyi bizottság ülése.** Tegnap délután 4 órakor a Tanítók otthonában Diosóf József árvaügyi bizottsági elnök elnöklétével ülést tartott az árvaügyi bizottság. Egyetlen tárgy volt a helybéli nőegylet kérvénye. A nőegylet tudniillik folyamodott a presbiteriumhoz, hogy a több éven keresztül folyósított 600 korona évi segílyt az idén is utalják ki. A presbiterium a nőegylet kérvényét véleményes javaslattal végezt az árvaügyi bizottságnak adta ki. Jeney Szabó Miklós előadó ismertette a kérvényt s azután többek hozzászólásával úgy határozott a bizottság, hogy csak az esetben véleményezik a presbiteriumnak a 600 korona kiutalását, ha a nőegylet részletes jelentést nyújt be az összeg hovatartásáról és garanciát ad arra nézve, hogy csakis debreczeni és református vallású gyermekeket segítse az összegből.

— **Sorozások.** Az idei főszorozás Hajdúvármegye területén a következő napokon fog megtartatni. Hajdúszoboszló városban március 5 és 6 án. Hajdúszoboszló járásnak Kabán márc. 9, 10, 11 és 12-dik napjain. Hajdúnánáson április 7-én, Hajduböszörmény városban ápr. 13 és 14-én, Hajduböszörményi járásnak, Hajduböszörményben április 23. és 24. én. Központi járás Balmazújvárosban április 28, 29. és 30-án. Biharmegye területén: Derecskén március 16. és 17-én. Érmihályfalván március 20. és 21-én. Székelyhidon március 26, 27. és 28-án. Margittán április 1, 2, 3. és 4-én Debreczen városban: A pavillon lakatanyai sorozási helyiségben április 6, 7, 8, 9. és 10-ik napjain fog a főszorozás megtartatni. A sorozások mindenkor reggel 8 órakor kezdődnek.

— **Egy főszolgabíró balesete.** Nábráczky István, Hajdúszoboszló közkedvelt és szimpatikus főszolgabíróját könnyen végzetesé válható baleset érte tegnap Hajdúszováton. Hivatalos ügyben Szováton volt kocsin gyors hajtás közben letört a kocsis fédere és Nábráczky leesett. Eközben történt, hogy a kocsis átment a jobb lábán és súlyos zúzódásokat ejtett rajta. Nábráczkyt lakásán ápolják, a hol barátai és ismerősei sűrűen látogatják.

— **A város szénája.** Török Gábor erdőmester jelentést tett ma a tanácsnak, hogy a guti erdőben termett szénát eladta. A szénából 3500 korona folyt be s az összeget beszolgáltatta a város pénztárába.

— **Érettségi vizsgálat Szoboszlón és Nádredvaron.** A vallás és közoktatásügyi miniszter megengedte, illetőleg nyilvánossági joggal ruházta fel erre az évre a szoboszlói és hajdúnánási érettségi vizsgálatokat.

— **Lamprecht Frigyes temetése.** Tegnap délelőtt 10 órakor folyt le az egész város óriási részvétele mellett Lamprecht Frigyes háztulajdonos, törvényhatósági bizottsági tag temetése. A gyászszertartást a háznál Gróh Ferenc apát plébános végezte fényes papi segédlettel. A kocsik hosszú sora kísérte a római katolikus templomba, a koszorukat és a koporsót vivő kocsit. A templomba gyászisztentiszteletet tartottak, mely után nagy közönség kísérte ki az elhunytat utolsó útjára, a katolikus temetőbe, ahol Gróh Ferenc beszentelte a halottat. — Lamprecht Frigyes szorgalmas, munkás ember volt világeletemben és óriási munkásságá-

val egyszeri szegény emberből emelkedett fel s szerzett magának óriási vagyont. Halálát özvegye és kiterjedt rokonsága gyászolja.

— **Milyen lesz március? Meteor** a következő időjósítást közli: Március hava felette változatos időjárást hoz számunkra, mely sem a gazdáknak, sem reánk nem lesz kellemes és előnyös. Első napjaiban március hava csapadékos időt ígér, melyet a harmadiki csomópont hideg, majd a hatodik enyhébb jellege tesz változatosná. — Állandóbb időköz csupán a kilencedik csomópont után következik, amelyek azonban a 13-iki kölesönöz hidegebb jellegű, amely alkalommal Jupiter kerül együttállásba, holdunkkal, a midőn ez utóbbi is fűdi azt. Ezen hideg jellegű csomópontot ismét egy kis állandóbb jellegű időköz követi, amelyet a 19-29-iki csomópontok zavarnak meg újra változatos hőmérsékletű időjárásukkal, míg a hónapok utolsó negyede csapadékos jelleggel telik majd le a bolygók részéről.

— **Matinée a Zenedében.** A debreczeni Zenede alsó és közép osztályú nővendékei haladásának bemutatása végett február hó 23 án, vasárnap hangverseny matinéet rendez. A műsor 17 számból áll és igen élvezetes koncertet ígér. Helyárak: a 3 első széksorban számozott ülőhely ára 50 fillér, a többi sorokban ülőhely, valamint az állóhely ára 20 fillér. E csekély díj a rend fentartása s célszerűség szempontjából vétetik s a bevétel a tanári segélyalap javára fordítatik. Pénztárnyitás 10 órakor. — Kezdeté 11 órakor pontban.

— **Értesítés.** A debreczeni izr. hitközség előljárósága ezennel értesíti a t. tagokat, hogy a hitközség szerv. szabályzatának 16 §-sa értelmében összeállította az 1908. és 1909. évekre érvényes Virilis-Névjegyzéket és a hitközségi irodában (József kir. herceg u. 26 sz.) közszemlére kitette azzal a figyelmeztetéssel, hogy a t. tagok a névjegyzék ellen legkésőbb f. évi február hó 28-án bezárólag írásbeli felszólalással élhetnek. Debreczen, 1908. február hó 20. A debreczeni izr. hitközség előljárósága.

— **Koszoru megváltás.** Boldog emlékü Szántó Sámuelné halála alkalmából Zádor Lajos kir. tanácsos ur a helybéli kereskedő társulat nevében 40 koronát, a kereskedelmi akadémia taaárikara nevében pedig 40 kor. 50 fill.-t. volt kegyes hozzájárulásti koszoru-megváltás címén az izr. nőegylet javára. A nemeselelkű adományokért ezúton mondok a nagylelkű adakozóknak hálás köszönetet. Debreczen, 1908. február 18. Dr. Balkányi Miklósné elnök.

— **A hamis mérleg.** Debreczenben nemcsak a szörnyű drágasággal kell meghüzdnie a lakosoknak, hanem még egyes kereskedők rossz indulatú eljárásával is. A rendőrség e téren azonban éber szemmel vizsgál és ahány esetben csak visszaalást konstatál az illetők ellen kell szigorral el is jár. Így indított vizsgálatot Kiss Lajos nyíl-utcai szatócs ellen, a ki a vevőket — állítólag — azzal károsította meg, hogy tizedes mérlegén alul különféle nehéz részeket alkalmazott, amelyeknek súlya aztán a kiszolgáltatók árúvalódi súlyából vett el. A rendőrség a mérleget elkobozta.

— **Meghaltak.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Szabó Jánosné ev. ref. 43 éves, Móró Mihály ev. ref. 35 éves és Jobbágy Gábor ev. ref. 64 éves.

— **Rosszul lett az utcán.** Tegnap a Piac utcán rosszul lett Vilner János kovács segéd, aki Nyiregyházáról jött Debreczenbe. A mentők beszállították a kórházba.

— **Ha a gyermekek köhögnek,** búkfakátrány preparátumot adjunk nekik. Mivel azonban a legtöbb ily preparátum bizonytalan összeállítású és nem méregtelen, de még undorító ízű is, „Sirolin-Roche“ t használjunk, mely vízben könnyen olvad és mindig egyforma összetételű, nem izgat és kellemes ízzel bir. Gyógyszertárakban kapható.

— **Gummi különlegességek** Győrfi Sándor kötszerésznel Simonffy-u. 2 sz. a.

— **Szives tudomásra** hozom a n. érdemű közönségnek az „Angol Királynő“ szálloda átvétele alkalmával, hogy azt a mai kor igényeinek megfelelően teljesen modernül, ujonan berendeztem, úgy a kávéházat, szállodát, valamint az éttermet. Naponta zene-estély, színház után állandóan friss ételekről és italokról gondoskodom, éttermemben elsőrendű francia és magyar konyha. A n. érdemű közönség szives pártfogását kérve tisztelettel az Angol Királynő szálloda bérlője Kaszás János.

— **Báli keztük** nagy választékban Győrfi Sándornál Simonffy u. 2.

— **Május 1 söre 2 vagy 3 szobás lakást keres fiatal házaspár oxim a kiadóba.**

A függetlenségi párt Andrássyék ellen.

Andrássy lemondással fenyeget.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, február 20.

A mai ülés alatt végig nagyon szenvedélyes volt a függetlenségi párt hangulata. A párt, amelyet a deési választás dolga ugyanis kihozott a sodrából, nem helyeselte a kormánynak a házszabályrevízióknak holnapra való kijelölésével folytatott taktikáját sem.

A hosszú házszabályvita alatt olyan veszedelmesen bizonytalanná vált a hangulat, hogy a szavazás előtt Justh Gyula házelnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni, hogy az elégedetleneket valamiképpen kapacitálják.

A folyosón gróf Andrássy Gyula járta sorra a képviselőket és iparkodott őket lecsillapítani.

A deési választás kérdésében Holló Lajos, Szentiványi Árpád és Mérey Lajos fölkeresték Kossuth Ferenczet és kérték, hogy sürgősen hívja össze az intéző bizottságot.

Kossuth a bizottságot holnapra hívta össze. A folyosón szélteben a belügyi államtitkár lemondásáról beszéltek.

A függetlenségi párt feltétlenül sürgősen magának követeli a belügyi államtitkári állást. Az ülés után Justh Gyula elnök szobájában miniszteri értekezlet volt, amelyen a két alelnök is résztvett.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter ma a M. H.-ban nyilatkozik. Kijelentette, hogy a mennyiben a függetlenségi párt egy része Hadik állam-

titkár fejét követeli, **az ő feje is rendelkezésre áll.**

Sem Hadik, sem ő nem ragaszkodnak állásukhoz. Andrassy azután arról szól, hogy a függetlenségek a második államtitkári állásra függetlenségi embert akarnak.

Ezt a kívánságot nem teljesítheti. Ellenőrző államtitkára szükség nines a belügyminiszteriumban.

Egyébként nem nézi az elveket, hanem az egyént. Ezt bizonyítja, hogy följánlotta már több függetlenségi képviselőnek a második államtitkári állást. Andrassy kijelenti végül, hogy ha nem tetszik a többségnek a viselkedése csak szólni kell, a *pálya azonnal szabad lesz.*

Politikai körökben feltűnést keltett a belügyminiszter nyilatkozata.

TAVIRATOK.

Aerenthal bukása.

Bécs, február 20. A N. W. T. értesülése szerint Aerenthal külügyminiszter rövidesen megváltik állásától. A külügyminiszter bukása a bécsi lap szerint befejezett tény. A magyar kormány egyik felhivatalosa megáfolja a hírt.

Lueger állapota.

Lourana, február 20. Luegernek tegnap láza volt, orvosi kininport adott neki, melytől elaludt. Később nagy fájdalom miatt panaszkodott. Ma délelőtt valamivel jobban volt s a beteg rosszul táplálkozott.

A földrengés és a király.

Pozsony, február 20. Az éjjel egynegyed tizenegy óratájban rövid időközben 3 erős földrengés volt, mely nem okozott kárt.

Bécs, február 20. A tegnapi földrengést a Schönbrunni kastélyban is érezték. A királyt, álmából riasztották föl a lökések, de nem volt nyugtalan, Mária Valéria hercegnőt nagyon megijesztette a földrengés; rémülve rohant hálószobájából a szomszéd terembe. Az őrég is nagyon izgatott volt, mert eleinte nem tudta, hogy mi történt.

Az angol börze felrobbantása.

Budapest, február 20. Londoni távirat szerint anarkisták felakarták a börzét robbantani. A hír nagy izgalmat keltett. A börze palotát rendőrség őrzi.

Thawné válik, de csak pénzért.

Budapest, febr. 20. Newyorkból jelentik: Thawné férje pörének a befejezése óta fesztelenül mozog más férfiak társaságában. Thawné csak egy negyedmilió dollár kártérítés lefizetése ellenében hajlandó a válásba beleegyezni, de a Thaw-család vonakodik ezt megadni. Thaw reméli, hogy a bíróság mindenesetre el fogja választani nejétől, miután házasságának megkötése idején elméje meg volt zsarolva.

Gyilkosság.

Déva, febr. 20. Algyógy mellett tüdőbeteg szanatóriumot építenek. A munkások ma megtámadták Szlávik munkafelügyelőt, akire haragudtak. Egy oláh legény kést rántott s leszurta Szlávikot.

Öngyilkos bankigazgató.

Eszék, febr. 20. Frimmel Antal Rikárd a szlavonai középponti takarékpénztár vezérigazgatója ma agyonlötötte magát. Hír szerint családi viszonyok miatt, más hírek szerint anyagi gondok kergették a halálba.

Közgazdaság.

Ingtatlanok forgalma.

Jóna János és neje veszik a debreczeni 1212 szjkvben foglalt Damjanich-utca 8 sz. házat Szombati Andrásról 2610 koronáért.

Nagy Sándor és neje Gombos Zsuzsanna veszik a debreczeni 2125 szjkvben foglalt 4 hold 800 négyzetből ondódi földet Harsányi Mária és társaitól 3620 koronáért.

Nagy Márton és neje Böresók Julianna veszik a debreczeni 5138 szjkvben foglalt 1 hold 480 négyzetből Csapókeri szőlőt özv. Gombos Gergelyné, Szabó Juliannától 4370 koronáért.

Terményfőzde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1908. február 20

Készárú tartott, határidők javultak.

1908. áprilisi buza	10.13.—14
1907. októberi buza	11.70.—71
áprilisi roza	10.43.—44
1907. októberi roza	8.82.—83
áprilisi zab	7.76.—77
1908. májusi tengeri	6.70.—71
1907. októberi zab	—
1907. júllusi	—
1907. augusztusi	—
1908. augusztusi repce	—
1907. szeptemberi tengeri	—

REGÉNY-CSARNOK.

Küzdelem a becsületért.

98. Bűnügyi regény.

Az ezredes érthetetlenül mormogott valamit a szerencséről, elvett a zsebkendőjét, megtörülte verítékező homlokát, majd megbizonyosodva, hogy valóban élő asszony és nem kísértet vagyok, egész közel lépett hozzám és azt mondta:

— Igazán sajnálom, Karsay kapitányné, hogy már előbb is nem volt szerencsém.

— Talán körülsétálhatnánk a termekben, mielőtt a vendégek jönnek? — kérdezte az ezredes följánlva a karját.

— El kellett fogadnom s az ezredes elvezetett, otthagya a tiszteket s köztük Imrét is, aki a bajuszát pödörgetve, nem igen meglegedetten nézett utánunk.

Eleinte az időről, a bálról, a termekről beszélgettünk, majd egyszerre az ezredes hevesen kitört.

— Kapitányné, ön természetesen nem tudhatja, hogy élő megtestesülése egy nőnek, akit én egykor ismertem s aki már régen meghalt. Nem is képzeli, mennyire megrendített, mikor az imént először megláttam önt!

Ér nagyon is el tudtam képzelni ezt a megdöbbenést, de nem feleltem; az ezredes pedig tovább folytatta.

Folyt. köv.)

Nem tépelődöm

többé,
mert meggyőződtem hogy a legjobb

magvakat,

és legelőnyösebben csakis

Kontsek Géza

magkereskedésében szerezhetem be.
DEBRECZEN, Kossuth-utoza.

Telefon 210. Telefon 210.

Földes és Vajner

elektrotechnikai vállalata

Debreczen nagytrafik udvar.

Legelőcsöbben és szakszerűen készítenek villamos világítás és erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és karbantartását, villany-, benzín- hőlég és nyersolaj motorok javítását, orvosi-fizikai műszerek készítését és javítását és minden e szakba vágó legkomplikáltabb munkákat.

Keresek uri kocsist

ővi bizonyítványokkal, a ki a lovak jó bánásmódjához ért és a házi munkák végzéséhez is ügyes. — Arczkép a bizonyítványokkal küldendő.

A. G. Pfarre, Plauen, 1. V.

Németország.

Répa vágók, Szecska vágók és Láncos ekék.

NÁNÁSSY LAJOS vaskereskedő

Debreczen, Csapó-utca 4. sz. Bankház.

Ajánlja dusan felszerelt vasáru nagy raktárát legelőcsöbben árban és a legjobb kivitelben

öntött vaskályhák nagy választékban

(most érkezett teljes kocsis rakomány.) Takarék tűzhelyek, egy és két sütővel jótállás mellett, rudvasak, tengelyek, vaslemezek, vasbutorok, szén- és fatartók, kályhavédők, díszes kályha tálcák leszállított árban.

Konyha felszerelések, vadász fegyverek hozzá való kellékek, lágy és kemény srétek minden számban, Sohlingeni finom zsekkések, asztali kések, ollók, borotvák.

Vidéki megrendeléseket gyorsan esz- lőzök. — Becses pártfogást kér, tisztelettel

Nánássy Lajos.

Legjobb kályha ezüstfény.

Árverési hirdetés.

Az 1881. XIV. törvény 15. §-a értelmében mindazon arany, ezüst, ruha és egyéb zálogtárgyak melyek 1907. év július hó 32-ig be lettek zálogosítva és sem kiváltva sem meghosszabítva nem lettek, azok **1908. év márczius hó 4-én délután 2 órakor** a Zálogintézet helyiségében az Iparhatóság közbenjöttével elárvereztetnek.

Kohn Henrik

Központi zálogintézete, Kossuth-u. 15.

Lakások, üzletek, gyárak
villanyvilágítási és erőátviteli
berendezéseit szakszerűen készíti

Elokes és Társai

okl. gépészmérnökök, budapesti cég,
debreczeni szerelési fiókja (Piacz-u. 63.)

Berendez **gazdaságok**, gyárak,
nyaralók **saját géppel való vil-**
lanyvilágítását és ezzel kapcsolatos
vízvezetési berendezését.

Terv és költségvetés díjtalan.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Báli idényre

Csipke ruhák, Batist
ruhák, legdivatosabb
selymek, Francia him-
zett batistok >><<

Óriási választék !!

A hölgyközönség figyelmébe!

Bécsi utamról hazatérve értesitem a
n. é. hölgyközönséget, hogy a legújabb
modellek, valamint a legkényesebb izlést
is kielégítő

derékfűző (mieder) üzletemet
magnagyobbítottam, dusan felszereltem,
kész árukat nagy választékban raktáron
tartok, továbbá mindenféle

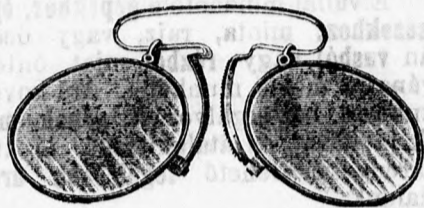
divatos reform és csipő-fűzőket
pedig bármily kivitelben, rövid pár nap
alatt a legpontosabban elkészítetek.

A nagyérdemű hölgyközönség támo-
gatását továbbra is kérem.

Maradok tisztelettel

Özv. Fodor Józsefné,

Piacz-u. 40., a Hungária kávéházzal
szemben. Báró Josinezy-ház.

Ha rosszul lát

forduljon

Löbl Gyula és Társa

látyszerészhez

Piacz-u. 63., ahol pontos szem-
vizsgálat után megfelelő számu
szemüveget, orrcsipeset, lorgnettet
kaphat. -- Javitások elfogadtnak.

Nagy raktár

Gramophon és lemezekben
részletfizetésre is.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.
Foglalkozik a banküzlet összes ága-
zataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat,
nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt
nyújt bekebelezés mellett földbirtó-
kokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.
Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó
(chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bank-
ügylet kötésére is.

Az igazgatóság.

Uj Uj

Szoba-, czim- és butorfestő
vállalat.

Prindelmayer L. és Pap F.
DEBRECZEN, Péterfia-utca 1. szám.

Elvállalnak: Épület és portál
mázolást, a legmodernebb szoba-
festést, tapétázást Czimablakát,
czimereket, képrámák, lüszterek
aranyozását, fürdőkádak, kerék-
párok, fa- és vasbutor zománcz
lagozását.

Izlóses és tartós munkáért
szavatolunk. — **Vidéki megren-**
deléseket gyorsan és pontosan
eszközlünk.

A vállalat modern égető kály-
hával van felszerelve.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek ré-
szére, legelőnyösebben és a legnagyobb
szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épi esztergósága

(Piacz-u. 72.) által kértnek
Szakszerű felvi gositással, tervese-
tekkel és költségvetéssel bárkinek díjtala-
nul szolgál.

Világítástestek, csatlakozók és szerelvények des választéka.

Telefon sz. 508. Telefon sz. 500.

MEGHÍVÁS. A Tisza-Polgári Takarékpénztár XXVI. évi rendes közgyűlését

1908. évi márczius hó 8 án, délelőtt 10 órakor saját helyiségében tartja meg,
melyre a t. részvényeseket ezennel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. A zárszámadás előterjesztése és felmenvény iránti in.ézkedés.
3. Netáni indítványok.

Kelt Tisza Polgáron, 1908. márczius 2 án.

Az igazgatóság.

A mérleg és évi jelentés a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az intézet helyiségében meg-
tekinthetők.

Az alapszabályok 14. §. szerint: Közgyűléseken csak személyesen megjelenő önjogu oly rész-
vényes gyakorolhat szavazati jogot, akinek részvényesi minősége, s közgyűlést megelőző év utolsó napjáig
a részvénykönyvbe bevezettetett.

A részvényes írásbeli felhatalmazott által is képviselheti magát, de a meghatalmazottnak
szintén részvényesnek kell lennie.

A kiskorúakat szülei vagy gyámjuk, a gondnokoltakat gondnokuk, a nőket férjük, társula-
tokat, egyleteket s egyéb jogi személyeket törvényszerinti képviselőjük meghatalmazás nélkül képvil-
selik, habár nem részvényesek is.

VAGYON.

Mérleg számla.

TEHER.

	kor.	f		kor.	f
Készpénz kölcsönök	37183	42	Részvénytőke	300000	—
Váltók (ebből bekeb. bizt. 913990 K.)	2142127	58	Tartaléktőke	250000	—
Jelzálog kölcsönök	1705405	—	Értékcsökkenési alap	18500	—
Kötvény	22806	84	Jótekonyczélú alap	3000	—
Előleg	5944	—	Nyugdíj alap	40400	—
Értékpapírok:			Betétek	1562593	77
338500 K 4 1/2 közp. jzvk zl. 98.	—	331.730.—	Visszleszámitolt váltók	775509	—
5 drb közp. jzvk részv. 1050.	—	5.250.—	Engedményezett jelzálog köl-		
10 " Debr. Első tpr. r. 2147.75	—	21477.50	csönök	1172558	27
25 " Pesti Hazai Első	—	—	Lombard kölcsönök	231000	—
tpr. sorsj.	100.	2.500.—	Hitelezők	103149	82
Vidéki részvények	15.021	90	Fel nem vett osztalék	100	60
Nyugdíj alap értékpapirjai	40000	—	Átmeneti kamatok	46486	28
Értékpapírok függő kamata	7050	60	Nyer. áth. 1908. évről 2000.—	—	—
Engedményezett kölcsönökből visszatartott			" " 1905. évben 40711.36	42711	36
összegek	16992	84			
Többek számla	5196	08			
Adóssok	97773	39			
Intézeti épületek és ingatlanok	59651	29			
Felszerelések	5765	35			
Átmeneti kamatok	24333	31			
	4546009	10		4546009	10

Tisza-Polgár, 1907. december 31-én.

Apró hirdetések.

1) szög 40 fillér, azontul minden szö 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szö d 1) minden szö 3 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeggel esatolni.

Vasesztergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fölvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

Visszamaradt könyvelést, magyar és német levelezést perfect elvégez lakásán jutányos díj ellen — képzett könyvelő. Czim a kiadóhivatalban.

Két tanonc azonnali belépésre Szerdahelyi Adolf szobafestő és tapétázó mesternél Mester-utca 21. sz. a. felvétetik.

Czim és butor festő inasok felvétetnek Péterfia u. 1. Prindelmaier L. és Pap F.

Eladó 300 négyszögöl háztelek a vargakert I. járásban, értekezhetni varga-utca 10.

Több rendű lakosztály május 1-re kiadó Bethlen utca 25. sz.

Keresek egy három szobás lakást mellék-helyiségekkel egygyütt lehetőleg gázvilágítással a Piaczhoz közel. Czim a kiadóhivatalban.

Nagy Antal kárpitos és díszítő Arany János utca 38.

Bélyeggyűjtőknek! Logritkább régi bélyegekből állandó dú választék fél és negyed áron Harmathynál Fűvészkert-utca 14. Régi bélyegek magas áron megvételnek.

Csigarettázók!

Sok pénzmegtakarítás: „Verge“ egészségügyi szivarkahüvelyeket vásárolni

Harmathynál Fűvészkert-utca 14.

100 Riz hüvely 14 kr.	100 Pique hüvely 16 kr.
100 Ambre „ 14 „	100 Progress „ 10 „
100 Sorompó „ 14 „	100 Barna „ 14 „
100 Kurucz „ 12 „	100 Parafa 14 és 16 „
100 Tiszti „ 10 „	100 Nic mentes 14, 16 „
100 Janina „ 10 „	100 Kling kontra 08 „
100 Magy. verseny 10, 12 „	100 Arany „ 20, 25 „
100 Hygie „ 14, 16 „	Piccoló arany „ 25 „
100 db. Anti nicotin adobozban 16 kr.	
250 „ Anti nicotin „ 35 „	
100 „ Füstlehűtővel „ 25 „	
100 „ Arany parafa „ 20 és 25 „	
1 „ Csigaretta töltő 6 „	

Vidékre (6000 db.) frankó küldés.

Két fényezett ágy, éjjeli szekrény és egy ruha szekrény eladó Deák Ferencz-utca 9. a ház mesternél.

Eladó szőlő. A Bocskay-kertben egy öt nyilas (4000 négyszögöl) területű, kényelmes, szép nyári lakással ellátott, jó karban levő szőlő eladó. Bővebb felvilágosítás kapható Hajó u. 8. sz. alatt naponként d. u. 1—2 óra között.

Egy jó karban levő alig használt fürdő kád olcsón eladó. Czim a kiadóba.

Két szobás modern garconlakás, gázvilágítással kiadó Csapó-u. 10. az emeleten.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes áron vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Kopirprés jókarban levő megvételre kerestetik.

Fűszer üzleti álványok jó karban olcsón kapható Kohn Henrik déli gyümölcs kereskedőnél, Debreczen, Hatvan-u 5.

Magán detektiv ajánkozik a legdisebtebb megfigyelésekre és nyomozásokra megbízhatóságról kezeskedve. Krámer József Iskola-u. 4.

Ó családúól való árva lány házvezetőnének ajánkozik magános urnához, esetleg anyahelyettesnek is elmenne. Mindenben jártas. Czim a kiadóban.

Új Vasöntőde

és gazdasági gépgyár
DEBRECZEN, Hortobágy malom mellett.

Elvállal mindenféle gépekhez, építkezésekhez, minta, rajz, vagy ócska után vasból vagy rézből ujat önteni, kívánatra megis munkálni. Műkovács munkákat, esztergályozást, gépek, malomok javítását és átalakítását, új tűzszekrényeket lehető legolcsóbb árért vállalunk.

Saját gyártmányu **kutszivattyúink** és egyes alkatrészei minden nagyságban valamint használt de ujonnan javított **szecskavágók, járgányok, ekék, boronák, vetőgépek** stb. igen olcsón eladók. Gőz és cséplőgarnitúrák eladók és kisebb vagy nagyobbért elcsereletnek.

FÁI és BOZSIK.

Moskovits József

uriszabó divatterme angol és hazai szövetudonságok raktára. A leg-elegánsabb uri ruha különlegességek elsőrendű szabóműhelye Piacz-utca 46. szám az udvarban.

Kulesár József

Bronzműves. DEBRECZEN, Szent-Anna-utca 6.

Készít mindennemű Sárgaréz és Bronzarukat, légszesz, acétylen és villamos csillárokat.

Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra vagy légszesz és villamosra (combinálva.) Ujjá tisztításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl

a **Hazai gázizzófény részv. társ. Debreczeni képviselője.**

Állandó nagy raktár „Rádiumfény” és lefele égő gázizzótesetekben, üveghengerek, legújabb öngyújtók és egyéb felszerelési különlegességekben

Gyönyörű fényű kirakat és utcai lámpákban. — Jókarban tartást jutányos áron elfogad

Muszhong-buziásfürdői

Szénsav-művek

ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szénsavat

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra

Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított

Megbízható, szigorúan lelki. Kevésbé káros szénssavval

Ismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/2 és 1/2 literes üvegekben.

~ Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás. ~

~ Elsőrendű asztali víz: ~

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muszhong-buziasfürdői szénsavművek és

ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Sürgőnczim: Muszhong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

